

Főszerkesztő és ideiglenes felelős szerkesztő: Dr. Olosz Lajos

On. Biblioteca Universității din Cluj Sibiu

DR. OLOSZ LAJOS HIRLAP

A timiștorontali törvényes bej. sz. 88. (Dos. No. 934/1938). Alapította: Dr. VUCHETICH ENDRE és Dr. VARNAY ELEMÉR

Ziarul Comunității Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népkezősség lapja

Hatoljon be a közösségi élet minden zugába

Irta: OLOSZ LAJOS

A munka első vonalba került gazdasági és erkölcsi jelentősége a legújabb kor fejlődési eredménye. Bár az ó-kori műhológiák nem egy alakja, mint Demeter, Hephaistos, Prometheus, Herakles, különböző munkaágak és diadalmas erőfeszítések szimbolikus alakjai voltak és hasonló rokonhősöket a többi népek hitregéi is teremtettek, mégis e korok nepeiktől még nem kívántak olyan gyvemes, szüntelőküli és mindenkire kiterjedő erőfeszítést, hogy annak során a munkának, ennek a legnemesebb fennel a kristály mai értékére kifejeződhetett volna. A föld felszínének óriási területi parlagon heverték, a forgalom hálózatába egyáltalában nem, vagy alig voltak bekapcsolva és kölcsönhatásuk csekély volt. Az igények kezdetlegessége nem kényszerítette az embert fokozottabb harcra és verejtékes munkára. Az egyéni életvérvényesítés még szinte meszerü kalandosságot engedett meg. Szamosan kikényszerítették a közös sorsból és kényükre-kedvükre álltak ki záróba az örömlöknek, milliókat állítottak rabszolgák gyanúját gyönyörök szolgálatába. A kereszténység erkölcsi rendje képezi ezzel szemben a világtörténelem legnagyobb-szabású forradalmát, amely egyáltalán az egész emberiség számára monumentális erkölcsi rendszert adott; alapjában rendítette meg a sivar és könnyörtelen egyenlőségét és minden más kísérletnél összehasonlíthatlanul többet tett az élet értékei és terhei között megkivánt egyensúly megteremtésére.

Természetesen a kereszténység sem alkálhatta át a világot egyik napról a másikra. A földet eutóp emberiség a tenger vizéhez hasonlít, amelynek hullámai cseppekből állanak és az erőknek amelyek a tengeren uralkodni akarnak be kell hatolniuk minden egyes vízcséppbe és csak akkor lesz az egész tenger felett egy akarat urrá, ha a tenger minden egyes vízcséppjében legyőzve minden ellentétet erőt ugyanabban a pillanatban ez a főakarat jut diadaira. Ennél a hihetetlenül nehéz feladatnál semmivel sem kisebb és könnyebb az egész emberiség erkölcsi meggyőződésének a meghódítása.

A középkorban Szent Agoston híven és következetesen a szent örökségül kapott gondolathoz felállította a társadalmi normát: „Aki nem dolgozik, ne is egyek”, de csak az Isten a megmondhatója, hányan munkáltak minden földi jében azóta is anélkül, hogy kötelezőnek érezték volna magukra a mélyről jövő és messzire üzenő parancsot vagy csak anélkül is, hogy ezt az életüket keresztény mivoltukkal össze nem egyezőnek tekintették volna.

Az emberiség gyors szaporodása, igényeinek megokosodása, öntudatának felébredése, a gazdasági területek fokozott kölcsönhatása, az elvégzendő feladatok óriási arányú feltörődése, az értelmiség színvonal emelkedése, a gazdasági élet termelési rendjének elfajulásai, az életszínvonalak tatóngó különbségei, az erkölcsi érzés általánosabb és érzékenyebb válása mind-mind odahatottak, hogy a munka- és a munkákérdés jelentősége hihetetlenül megnőtt és az újkor társadalmi élet döntő fontosságú gazdasági és erkölcsi problémája lett. Ma ez a kérdés áll a világválság középpontjában. Az egyes nagy gazdasági érdektérületek versenyre bár odavezetett, hogy állig felgyverkeztek és egymással oly harcra kerültek, amelynek áldozatai messze fe-

lülmulják azokat, amiket a becsületesség megegyezés érdekében kellett volna hozniuk, de bármily végzetesen törnek is egymásra, mindegyiknek külön-külön a saját munkarendjét és munkásproblémáját a legmesszebb menően szívén kell viselni és gyökeresen meg kell oldania.

Ezt a megoldást súlyos gazdasági okok és életörvények sürgetik és követelik meg. Ezeknek az okoknak és törvényeknek a morálisan érző emberek lelkében erkölcsi parancsok felelnek meg. Ezzel uton azt soha eldönteni nem lehet, hogy a vastörvények lényegere vagy az erkölcsi parancsok lelki indítása született-e meg hamarabb. Ma az anyag eredetét éppen úgy a végtelenből felbukkanó érvények tekintjük mint az eszméket és törvényeket. A holt anyag a gazdasági élet nyers erőtől nélkül rohanó lett volna, ha nem eszent volna belé az

esznek mágikus szava. Ezeknek a rendező és irányító eszméknek, a világ anyagi erői felett létező felsőbbrendű érzéseknek a nevében valljuk, hogy a munka és az érték a társadalmi rend legbensőbb és leglényegesebb összefüggését jelenti. Olyan összefüggést, amelynek mélysége és ereje arra van hivatva, hogy a társadalmi élet belső tagozódásának a formáját határozza meg. Ámde ennek az összefüggésnek nemcsak mechanikai módon kell hatnia, hanem eszméi és érzései gazdag, színes és meleg lelki szétszágazásával is. Nincs és nem lehet a közösségi életnek olyan tere és olyan zuga, ahová ezeknek a lelki sugarnak nem kellene behatolniuk. Nemcsak az erkölcsi fórumok bites üléseimédsáiban, de a köz- és magánélet szokásaiban, érintkezésében, konvencióban, konvencióban és egész szellemében éppen

egy benső tartalommá, lényeggé kell válnia a megújított és a fejlődés egy magasabb szakaszába elértkezett egyetemes felfogásnak, mintahogy az életszínvonal felemelésében, az emberi mivolt megbecsülésében, a merev különbségek lecsiszolásában, a szolidaritás fokozásában és a magasabb eszmények céljaiban való találkozásban is ugyanennek a fejlődési parancsoknak kell érvényesülnie.

Ezek az érzések az emberiség gondolkodásában lépésről-lépésre hódítottak erőt. Az élet eseményei és fejlődése vízesenből-vízesen vittek át az erők árjába zúduló belső parancsokat. Szemünk előtt Jean François Millet „Angelus” című képe jelenik meg, amint a fáradt munkásnár a fávólból érkező esti harangszóra áhítattal mélyed el a mozdiba. Ugyanazt a megilletődött művésztelést és szerefelet érezzük a munka és a munkás iránt, amellyel a festmény főalakja előlbe tűzött villája mellett és levél kalapját kezében tartva lelkét a legmagasabb eszme előtt áhítattal megalázza.

Sikeresen alaku ó ellentámadás Besszarábia középső részén

A szovjet csapatokat a Chisinau-lasi vasutvonalról északra vetették

A keleti arcvonal déli szárnyán folyó orosz offenzíva célja világosan megmutatkozik már — állapítják meg Berlintben. Az egyik szovjet támadás a Dnyeszter és a Bug között, észak-déli irányban, Odessa felé igyekszik előretörni. Egy másik szovjet hadoszlop faji városát igyekszik elérni, hogy onnan kiindulva délnyugat felé teret nyerjen. A román hadsereg főparancsnokság mai közleménye szerint itt — a Prut és ennek nyugati mellékfolyója, a Jijia között — helyi akciók folynak. Fentebb, Besszarábia északi részében — ahol a németek még tartják Hoinj városát — sulyos támadó és védelmi harcok folynak. Mig egy orosz hadsereg Észak-Bukovina nyugati sarkába hajolt be s ott heves harcok után Cernaui városa kezére került, egy másik szovjet ék Horodnka és Kolomea lengyel városokon keresztül a Kárpátok keleti lejtőjéig érkezett s a Talár-hágó bejáratát biztosító útgerlejtőlávolába került. Egy negyedik, jelentős erőt felvonlató orosz hadsereg Brody környékén széles arcvonalon támad és megkísérli az előnyomulást nyugat felé. Mint Berlintben megállapítják, a német elhárításban döntő szerep jut a páncélos csatarepülőeknek, amelyek a nagyobb kötelekekben vetik rá magukat a kifejlődő szovjet hadoszlopokra és uralkodásukra. Német katonai körök elismertik, hogy a szovjet hadvezetőségnek sikerült jelentős teret nyernie, de sehohsem sikerült a felét elérnie: a német harci erőt megtörni, illetve megsemmisíteni. Német katonai szakértők felhívják a figyelmet arra is, hogy a háború mostani szakaszában a térnyerés nem bír akkora jelentőséggel, mint az előző háborús fejlemények során.

Angolszász agrodalmak

A brit közvélemény napról-napra nyugtalanabb a miatt, hogy a szovjet csapatok rohamléptekben közelednek Európa felé, — írja a Timpul című román lap stockholmi különtudósítója. — Kivált amióga az orosz csapatok román területre léptek, újból és nagyon

időszerűen merült fel annak az Európának a kérdése, amelyet esetleg — ha csak részben is — oroszok szállanak meg. Az e fölött, érzett a gondalom határozott kifejezésre talált az angol sajtóban és parlamentben egyaránt. Arról szó sines, hogy akár a sajtóban, akár a parlamentben bárki is szót emelt volna a mellett, hogy Anglia szegje meg az orosz szövetségessel kötött megállapodását, de mindenki tisztában van azzal, hogy Európának a Szovjet részéről történő elfoglalása — ha csak részleges is lenne ez az elfoglalás — sulyos kötelezettségeket és sulyos megoldandó kérdéseket jelent. Lehet, hogy azok, akik a európai szárazföld gyors előzölését sürgetik most nem a Szovjet irányában váltott kötelezettségek teljesítésére gondolnak, hanem a közvélemény nevében, éppen az előbb felzett agrodalmaknak adnak ilvenformát is kifejezést.

Az előzölés

— Ebből a szempontból — folytatja a Timpul — igen érdekes a londoni Sphere című lap cikke. A cikk azzal kezd, hogy az orosz harctéri eredmények és az angol-amerikai légi támadások nem logják előidézni a német összeomlást, — különösen azért nem, mert az orosz hadseregek a német csapatok visszavonulása ellenére sem értek el döntő eredményt. Az orosz csapatok a németi győzeves hatalom katasztrófáját szeretnék kieroszakolni, de ezt a céljukat nem tudják elérni. Elérhetetlen ábrándkép után rohannak, — hangoztatja a londoni lap. — Az angolok és amerikaiak tehát jobban tennék, ha eslekvésre szánnák rá magukat és ha megvalósítanák minél előbb az előzölést. — Ez a tanács persze olyan szintűt magára, — jegyzi meg a Timpul tudósítója — hogy csak a kívánj német katasztrófa siettetését előzozza, mert ez a katasztrófa sehogyan sem akar bekövetkezni, és hogy a vállalt kötelezettséget teljesíteni kell, ami alatt azonban az angol és amerikai közvélemény nyugtalansága rejlik olyan Európa miatt, ame-

lyet „kiragadnának ugyan a németek kezéből”, de az oroszok kezére kerülne. — Az idézett cikk azonban — folytatja a Timpul — többet is ír a kellesténél. Szerzője a sorok között kifejezi azt a sötétenlátást, hogy az angol-amerikai csapatok jelenléte az európai szárazföldön aligha lehetne hajfékony az orosz csapatok és sikereik ellen.

A földközítengeri orosz flotta

— Mindezekhez járul még a földközítengeri orosz flotta kérdése, — állapítja meg cikke befejezésében a timpul. — Ismeretes, hogy az orosz hajóhadnak egy része az oroszoké lett. Ez az orosz kézre került flotta a helyett, hogy áthajózott volna a Fekete-tengerre, a Földközítengeren maradt, mert Törökország nem lépett be a háborúba. A Szovjet érdekeit tehát a Földközítengeren jól képviseli az orosz flotta, ami magától értetődően nem tetszik az angoloknak és az amerikaiaknak, mert cserébe azt remélték, hogyők visszat a Fekete-tengeren juthatnak támaszpontokhoz. — Az mindenkép bizonyos — így idézi a Sphere megállapítását a román lap — hogy az „orosz gőzhenger” majd „lehújí az angolokat”. Lehet, hogy az angolok pillanatnyi örömlükben még azt is megteszik, hogy kalapjukat fel-felhajgálják, de ez az öröm hamar elmúlik, mert telve van kellemetlen következményekkel.

Bulgária

A Wilhelmstrassen — mint Berlintből jelentik — szóváltették azt a hirt, amely szerint a szovjet kormány, szófiai követe révén, diplomáciai jegyzéket intézett Bulgáriához. A Wilhelmstrasse szóvivője az ezzel kapcsolatos kérdésre válaszolva rámutatott arra, hogy a szövetségesek nyilván újabb kísérletet tesznek a tengelyarcvonal megbontására. A bolgár kormány és nép azonban határozott magatartást tanúsít és kísérlettel szemben, — hangoztatta a Wilhelmstrasse szóvivője.

(—r)

Jelentéseink a harterekről

A román hadsereg-főparancsnokság közleménye

București. (Rador). A Rador hírigyűzősége jelenti: A hadsereg-főparancsnokság közli, hogy Észak-Bessarabiában a német csapatok továbbra is súlyos támadó és védelmi harcokat vívnak. Hotin városa a német erők birtokában van.

A Prut és a Jijia folyócska közötti helyi akciók folynak. Bessarábia középső részén a német csapatok ellentámadása sikeresen alakul, az ellenséget a Chisinau-Iasi vasutvonalról északra vezették.

A Krim-félszigetről és a Fekete-tenger partjáról nincsen semmi jelenteni való.

Német ellentámadás és térnyerés Kovelnél

Berlin. (DNB). A német vezéri főhadiszállás jelentése szerint a keleti harctéren az arcvonal déli részén, az ukrán Bug alsó folyása és a Prut között, Proszkurovól délnyugatra, Staniszlau-nál és Tarnopolnál, valamint Brody körzetében az elhárító csata súlyos és változó harcokban tovább tart. A szovjet csapatok ismételt nagy veszteségeket szenvedtek és 38 páncélost, valamint 20 löveget veszítettek. Kovelnél és a város-tól északra heves szovjet támadások megkíséreltek. A német csapatok ellentámadásai a fokozódó szovjet védekezés ellenére teret nyertek. A Dnyeper és Csaiszva között a szovjet csapatok erős helyi támadásait elhárították, egy betörési helyet pedig ellentámadással heves harcok után megszüntették. Pleskau déli és oroszok páncélosok és csatapultók erős támogatása mellett támadásra indultak. Átörési kísérleteiket elkeseredett harcokban 18 szovjet páncélos megsemmisítése közben megkísérelték és a helyi betöréseket elreteszelték.

Olaszországban az ellenségnek több előretörése Cassino keleti része ellen megkíséreltek. Rohamcsapatok angoloktól elmentárási fészkeket és harci állásokat vgrasztottak szét, a német tüzérsg pedig löszraktárakat gyújtott fel.

Néhány ellenséges zavaró repülőgép

március 31-én a késő esti órákban Nyugat-Németország fölé repült.

A német haditengerészet biztosító járművei az elmúlt éjszaka Terschelling előtt elhárították angol gyorsnaszádok támadását egy német hajókisérlet ellen és eközben 4 angol támadó naszad közül

Az Euroexpress mai keleti helyzetjelentése

Berlin. (Euroexpress). A keleti harctér déli szakaszán folyó hatalmas csata során, a szovjet csapatok roham-szerű előnyomulásában a Prut folyótól keletre megállás következett be. A német elhasználati stratégia következménye az ellenséges nyomás megbénulása volt. Kijárási pontjuktól számítva, keleten 250 kilométernyire jutottak a szovjet csapatok előre. Az oroszoknál most ellátási nehézségek jelentkeznek, mert az emberanyagban, páncélosokban, lövegekben, lőszerben, különösen pedig ellátásban az utánpótlás nem ér el rendeltetési helyére. A front mögötti vasúti vonalak hiányoznak. Mindent az elszaporodott utakon, tehergépkocsik segítségével kell az oroszoknak tovább szállítaniuk és a rakományok hátul tíz napi járásra fektésznek. A szovjet offenzívának, amelyet a német és román csapatok szivósan megállásra kényszerítettek és amellyel szemben a német rend-

szabályok naponta egyre jobban éreztetik a súlyos megrongálást. Más biztosító járművek a Somme torkolata előtt 2 ellenséges gyorsnaszádot felgyújtottak. A német haditengerészet és a légi erő március hónapban az angol-északamerikai utánpótlási flotta elleni harcban 29 kereskedelmi hajót 156.000 tonna tartalommal elsüllyesztett; 31 további hajót 176.000 tonna tartalommal bomba- és torpedóátlalások következtében megrongált. E hajók közül soknak az elsüllyedésével szántén számolni lehet. Az ellenséges hadihajók közül elsüllyesztettek 22 rombolót és kísérő járművet, 2 tengeralattjárót és 12 gyorsnaszádot; 4 rombolót és 15 gyorsnaszádot részben olyan súlyosan megrongáltak, hogy ezek elvesztésével szintén számolni lehet.

szabályok naponta egyre jobban éreztetik a súlyos megrongálást. Más biztosító járművek a Somme torkolata előtt 2 ellenséges gyorsnaszádot felgyújtottak. A német haditengerészet és a légi erő március hónapban az angol-északamerikai utánpótlási flotta elleni harcban 29 kereskedelmi hajót 156.000 tonna tartalommal elsüllyesztett; 31 további hajót 176.000 tonna tartalommal bomba- és torpedóátlalások következtében megrongált. E hajók közül soknak az elsüllyedésével szántén számolni lehet. Az ellenséges hadihajók közül elsüllyesztettek 22 rombolót és kísérő járművet, 2 tengeralattjárót és 12 gyorsnaszádot; 4 rombolót és 15 gyorsnaszádot részben olyan súlyosan megrongáltak, hogy ezek elvesztésével szintén számolni lehet.

A politikai arcvonal

Törökország herlini nagykövete egy hétig még Ankarában marad

Ankara. (Rador). A DNB jelenti: Saffet Arikán, Törökország berlini nagykövete, aki jelenleg Ankarában

tartózkodik, könnyebben megbetegedett és ezért Berlinbe való visszautazását kénytelen egy hétre elhalasztani.

Vasárnap nyilvánosságra hozzák a Sztójay-kormány nyilatkozatát

Budapest. (Tp) Mint a magyar újságíróiroda jelenti, a Sztójay-kormány tagjai március 31-én pénteken délután tíz órakor minisztertanácsot tartottak. A minisztertanács megállapította a kormány részéről kiadandó kormány-nyilatkozat szövegét, amelyel vasárnap hoznak nyilvánosságra és elhatározták, hogy intézkedik az országgyűlésnek husvét utáni időpontban történő összehívásáról. A kormány ez alkalommal tájékoztatja az országgyűlést két házról, részletes programjáról.

A minisztertanács ezután időszeri kormányzati kérdéseket foglalkoztat, és déli két órakor ért véget.

A HELSINKI MAGYAR KÖVETSÉG ÚJ ÜGYVIVŐJE

Helsinki. A német távirati iroda értesülése szerint a helsinki magyar diplomáciai képviselet közölte a finn külügyminisztériummal, hogy a helsinki magyar követség ügyeinek vezetésével Panta Ernő eddigi első követségi titkárt bízták meg. Szabó György követ önkéntes távozása után a helsinki magyar követség tevékenysége tovább tart.

Göbbels az Európát fenyegető veszélyről írt cikket

Berlin. (Ep). Göbbels dr. német birodalmi miniszter a Reich című hetilap legújabb számában arról a veszélyről ír, amely az európai kontinens, sőt az egész nyugati emberiség életét a bolsevista törekvések megvalósítása esetében fenyegetné. A semleges külföldön, de részben a nyugati ellenséges tábor egy részében is felismerik már annak a fenyegetésnek a horderejét, amely földrésznélkötökhöz közeledik. A bol-

sevizmus terveiben és szándékában sokkal messzibbre nyúl, mint azt ma magunknak bevallani mernénk — írja Göbbels. — Soha nem rendelkezett a bolsevizmus olyan kedvező alkalmakkal, mint ma, hogy a programja élen szereplő világhódoltságot megvalósítsa. Anglia és az Egyesült Államok megadják nekik a lehetőséget ehhez. A fejlemények további alakulása során azonban ők magukon is érezni fogják ezt.

Göbbels dr. ezután reámutat arra, hogy az ellenséges oldalon az ilyen irányú fejlemények veszedelmét nem akarják észrevenni. Ennek a magyarázata abban a nagközömbben keresendő, amely min egy lappangó betegség ma földrésznélkötöknél népét átjárja. Göbbels dr. ennek az elküzdési politikának szerzője a zsidókban látja.

— Mi nem csupán a saját nemzeti életünket védelmezzük — hangoztatja Göbbels dr. — hanem a nyugati emberiség életét is, amely a legnagyobb mértékben veszélyeztetve van. A fenyegető veszélynek gátat lehet és gátat is fognak állítani. Európa az önrendelkezés ereje nyomán magához fog térni. Földrésznélkötöknél válságában bekövetkezik a nagy felébredés. A közös veszedelem közös kontinentális akaratot fog kiváltani és ez lesz a megmenekülés kezdete — fejezi be Göbbels dr. cikkét.

MEGHOSSZABBÍTOTTÁK AZ OROSZ-JAPÁN HALÁSZATI EGYEZMÉNYT

Stockholm. (Rador). A DNB jelenti: A moszkvai rádió közölte, hogy a szovjet-japán halászati egyezményt öt évre meghosszabbították.

DE GAULLE MEGBIZOTTJA CSUNGKINGEANT

Sa ng há j. (Rador). A DNB jelenti: De Gaulle tábornok megbizotta, Pech-

koff tábornok megérkezett Csungkingba. Pechkoff tábornok sokáig az idegenlégiben szolgált.

PAASIKIVI ISMÉT STOCKHOLMBAN?

București. Stockholmban hire jár, hogy Paasikivi finn államtanácsos ismét Svédországba érkezett — jelenti az Eco ul.

Az izvesztija válasza az angolszász bírálatokra

Stockholm. (Ep). Az Izvesztija című moszkvai lap, amely a szovjet külügyi népbiztosság szócsöve, erős cikkben fordul szembe azzal a bírálattal, amelyet az angol és amerikai oldálról alkalmaztak akkor, amikor tudomásukra jutott az, hogy Moszkva kezdeményezésére a Kremel és a Badoglio-kormány között a diplomáciai kapcsolatokat felvesztik. A szovjet lap a nyugati szövetségeseinek szemére veti, hogy hiányos együttműködést tanúsítanak Moszkvával, a Badoglio-kormányval való kapcsolatok megítélését illetően és nem mutatnak megértést a Badoglio-párti Olaszország erejének összefogásánál mutatkozó szükségesség kérdésében. Az orosz lap újból követeli a második arcvonal létesítését és reámutat arra, hogy a szövetségesei hatalmak Németország ellen irányuló közös hadműveleteinek az ideje, amint azt a teherráni értekezleten bejelentették, immár elérkezett és ezeknek a hadműveleteknek nem csupán keletről, hanem nyugatról és délről is meg kell

indulniok. Ilyen körülmények mellett az olasz probléma nagy fontossággal bír a szövetségeseik számára.

MOSZKVA A BADOGLIO-KORMÁNY ÖSSZETÉTELET KIFOGASOLJA

Berlin. (ESD). Az Izvesztija egyébként feltűnést keltő cikkben foglalkozik az egész Badoglio-rendszer kérdésével és több követelést támaszt, nyilván el-lenszolgáltatásul azért, amiért a szovjet kormány a Badoglio-kormányt elismerte hivatalosan is. Kifogásolja az orosz lap többek között a Badoglio-kormány összetételét és hangoztatja, hogy a Szovjet-Unió minden eszközzel azon van, hogy „Badoglio kormányának összetételében javulást érhesen el”. Ezt azzal indokolják, hogy az említett olasz kormány jelenlegi alakjában nem képes az olaszországi fasisztaellenes és demokrataellenes elemeket egybefogni. Nyilvánvaló, hogy emögött Moszkvának az a szándéka húzódik meg, hogy előkészítse kommunista elemeknek a Badoglio-kormányba való felvételét, mert a Szovjet-Unió nem mondott le ama tervéről, hogy Dél-Olaszországot bolsevizálja. Az Izvesztija cikkének második részéből viszont az tűnik ki, hogy a Badoglio-kormányt egybefogni, nyilvánvaló, hogy e mögött az a nézetelérés áll, amely az olasz bizottságban a Szovjet-Unió, valamint Anglia és az USA képviselői között mutatkozik, — állapítja meg a berlini jelentés.

Ausztráliai püspökök Róma megkiméleséért

București. A Curentul írja: ausztráliai valamennyi katolikus püspöke hétfőn az Egyesült Államok, Oroszország, Németország és Japán miniszter-einkéhez, valamint politikai pártvezetereihez erélyes tiltakozást intézett a történelmi emlékművek szétronbolása ellen, kérvén valamennyi hadviselő felet, ne tegyék Rómát hadszíntérré.

LAVAL MEGTÖRLÉST ALKALMAZ CHRISTOFINI KIVEGZÉSE ESETÉRE

Amszterdam. (DNB). A Reuters-ügynökség algiri jelentése szerint Christofini Pierre, negyven éves francia ezredes, az algiri katonai bíróság halálra ítélte. Az ezredes azelőtt a Vichy-hez hű katonatisztekhez tartozott. Prucheu után most ez a második halálos ítélet, amelyet Algirban francia tiszt ellen hoztak. A halálos ítélettel kapcsolatban Laval francia miniszterelnök a minisztertanácsban reámutatott arra, hogy Észak-Afrikában állandóan üldözik a Vichy-hez hű tiszteket és közölte, hogy ezzel a magatartással szemben a megtörlő intézkedések egész sora van előkészületben. A minisztertanács behatóan foglalkozott Christofini ezredes, az afrikai falanga tervezőjének az elítélésével és úgy tudják, hogy Laval máris különböző intézkedéseket tervez arra az esetre, ha a halálos ítéletet végrehajtják. A minisztertanács ugyanakkor Laval előterjesztésére a terrorista merényletek áldozatainak családjai érdekében több intézkedést fogadott el.

AZ AMERIKAI UJSÁGÍRÓK ROOSEVELT ESELYEIRŐL AZ ÚJ ELNÖKVÁLASZTÁSON

Genf. (Rador). A DNB jelenti: A New Week című lap nagyon jóknak látja Roosevelt esetelyei negyedzeri elnökkválasztására vonatkozóan. A lap, mint máskor is tette, most is körkérdesi intézett ötven legismertebb újságírójához. Az ötven újságíró közül 26 Roosevelt mellett, 7 Taft szenátor mellett, 6 Dewey mellett, 2 pedig Willie mellett nyilatkozott. A többi nem volt hajlandó véleményt nyilvánítani.

Legújabb

Elmarad a pápa husvéti rádióbeszéde

Milano. (Rador). A DNB jelenti: A Stefáni hírigyűzősége vatikáni városi értesülése szerint XII. Pius pápa husvét ünnepén délelőtt magánképnéljában mond szentmisét. A pápa semmiféle üzenetet nem intéz husvétkor rádión a világhoz.

Szimat és értelem

Naponta kérdezgetem magamtól: tulajdonképpen mi közöm van az egész népiséghez? ... Mi nekem Hekuba? ... Miért nem maradok meg az én szelíd középkori vagy Erzsébet idején élt angol költőim között, miért nem igyekszem bővíteni francia udasomat, miért nem ... egyszerűen miért nem hirdetem azt aminek csinálását oly fontosnak ismerem fel.

Látom barátaimát s nem veszek példát tőlük. Mindenikük megmaradt a magaszabta korlájok között és úgy szolgálja, hite és tehetsége szerint a magyar irodalom, esetleg a magyar népi lígyét. A városi író nyugodtan vallja magát urbánusnak, a munkásíró min kásnak, és így tovább ha már mindannyian nem lehetünk mi, len kívüljelző nélkül esupán írók. Engem azonban saikkőrüi irodalmi közvéleményünk annakidején kétségtelenül a városi írók csoportjába sorolt. Városon is születtem, családom is polgárcsalád, nevelésem is középosztályi nevelés, mit keresek hát én a népi irodalom vizéin?

Apnám is jogosultabb a kérdés, mert műveim egyáltalán nem készülnek népi ihletés alapján, népi mintára vagy népi előzártsákkal. Verseim, tanulmányaim, cikkeim a művelő magyarokhoz szeretnének szólni és legtöbb esetben ugynevezett magasabb eszméket is fejtegetnek. Általában egész lelkivilágomra jellemző az, hogy nagy összefüggésekben szeretem nézni nemcsak népeket, de valamennyi népet, a földet, az embert és az égbőlfozást. Az ilyen kedélyhez nem nagyon talál a részlegesben, a különlegesen való elmerülés, holott a népiség komoly szorgálatát megkövetelné ezt.

És mégis! Mint akit rejtett rögeszme hajt, szüntelenül hajtogatom magamban, mások előtt, vagy a türelmes lapok hasábjain a népiség fontosságát, a népi gondolat egyedül lidvözítő voltát, a népi irodalom megismerésének és terjesztésének szükségét.

Rögeszme az, valódi rögeszme. És ugyancsak hasonló rögeszme ez a folytonos gyónási kényszer, amely felszínre akarja hozni legelrejtettebb gondolataimat is ezzel kapcsolatban. A lélekbuvár bizonyos sokatmondó pillanattal néz végig most rajtam s azt hiszi, hogy felfedezett valamit. Felfedezte, hogy a népiséggel nincs minden rendjén bennem, mert másúllően nem kívánám annyira ezt a tisztázást. Ha a népiség életformámból osztály-adottságaimból következnek, akkor egyszerűen kifejezni óhajtanám, mint annyian a népi írók közül és nem csak megvalósításának fontosságát prédikálnám.

A lélekbuvárnak talán igaza van. De nem úgy ahogy ő gondolja.

Magatartásomnak kettős gyökerét sejttem. Az egyik gyökér az értelem felé vezet. Ez meg is felel eszmélkedő hajlamomnak Engem legkönnyebb az értelem pályájával megfogni. Indulataim tulajdosan zabolátlanok, ösztöneim tulajdosan zavarosak ahhoz, hogy velük és rajtuk át pontosan tudjak tájékozódni a világban. Talán hiba ez, mert esökevényesen esetleg meglévő szimatom így teljesen elsorvad. Viszont évek megfeszíteti gyakorlata sodor az értelem át történi megismerés felé. Baj ez a ma zarárásában, amikor az ösztön és szimat szászszorosan értékesebb tulajdonság, mint az értelem és gondolat. Gyakran érzem középkori voltomat s erőmbé kerül, hogy le tudjam gyúrni a lávaként felgyülemelő skolaszlikus hajlamokat.

Az értelmi felismerés láttatta meg velem elsözben a népiség fontosságát. Szilte ösztöneim ellenére. Hiszen számtalan megnyilatkozása inkább elriasztott. A nagyok nyomában hőmpölygő Hívelyk Matyák, akik saját műveltségükre nem tudták a lángéaz értelmet és tudást helyettesítő megérzésével póolni, a tudás-hiányt lobogtatták harci zászlóként. Ez el is távolított volna tőlük, ta eszem világosan nem figyelmeztet a ényegre pedig a „más csillagon” töltött üsebbégi inasévek tanították meg ne-

Szemhatár

Kémény és torony

HORVÁTH JENŐ verse

Kémény, torony — hogy' ivel mind a kettő ki a porból, mint a fák, hogy nőnek fölfelé a titkok tengerébe!
Imát viúne egyik, gázt, kormot a másik, de mind a kettő szent tisztulás-vágygal.

Gyár és templom tudják ezt egymásról?

Milyen sötét mélység a szakadék közöttük s mintha nem is égnek törne magasságuk távolodnak egyre... Lesz aranyhid egy szer? Vagy a szivárvány se köti őket össze?

Révület

TUDOR ARGHEZI verse

Nézem ablakomnál ülve belevész az égi árba, mint lobog a mennyek fűje, Tenger szárból éjbevesző fényei hull a csillageső.

Lelkém, mint a szivacs issza szomjasan a tündértiszta csillagzapor rezgő gyöngyként tündén alápergő könnyét.

Bubánatot fészöl szála belevész az égi árba, A Jóisten szempillája idehullik a tímába.

Felütöm a könyvem: felri Keresem az idői: semmi. Dalt próbálok: nyevemen én Vagyok, mintha nem is lenn

Alig tudom: én gondoltam, én füzöm-e? rege vajjon? Vagy tán emlék ösemlékre: mindennek voltam már része?

Szánt a tollam révületben Alomhozó szelő lebben, Fáradt lelke megigézi: Jegyzem is: Tudor Arghezi.

Fordította KALMÁN IMRE

Újabb díjak

az Arany János-Társaság verspályázatán

Százharmincyole pályázó háromszázegy verssel jelentkezett az Arany János-Társaság verspályázatán március 15-ig, a megszabott határidőig. Az első nagy roslálás után máris több értékes vers maradt a bírálók kezében. A pályázat iránt megnyilvánult szokatlanul nagy érdeklődésről, valamint az ígérkező minőségű eredményről Jakabffy Elemér dr. a népközösségünk bánsági szervezeteinek elnöke, az Arany János-Társaság régi, vezető tagja is tudomást szerzett. Puhala Sándor dr. a társaság bírálbizottságának elnöke, a mostani pályázat egyik bírálója és előadója beszámolt előtte a pályázat anyagáról és adatairól, s kifejezte több bírálónak azt a kívánságát, hogy a megállapított egy első és egy második díjon kívül érdemes lenne több díjat is kitűzni. Erre az óhajra Jakabffy Elemér a következő levélben válaszolt:

Igen tisztelt Barátom! Nagy örömmel vettem értesítéset, hogy az Arany János-Társaság által kitűzött vers-pályázat eredményesnek látszik, és hogy a bírálók máris megállapították, hogy több értékes vers akad a beküldöttek között. Amidőn ezt az Arany János-Társaság főbb tagjával közöltem és sajnálatomnak adtam ki-

fejezést a fölött, hogy a pályázat szerint csak két vers díjazható, tagtársaim részéről anyag. áldozat-készség jelentkezett, és így most abban a helyzetben vagyok, hogy a bíráló bizottságnak 10.000 lej bocsáthatok rendelkezésére azaz, hogy ezt az összeget, ha tényleg díjazásra érdemes költemények vannak, ezek írói között eldátása szerint ossza szét.

Fogadt, kérek, kiváló nagyrabecsüléssem nyilvánulását, amellyel maradok készséges híved:

Dr. JAKABFFY ELEMÉR,
az Arany János-Társaság tagja.

Ez a levél nem szorúl magyarázó szavakra Örvendetes cselekedetnek tekintni a bontakozó irodalmi élet iránt fogékony egész délerdélyi magyarság. Bizonyos, hogy a bíráló munkája ezzel t díjazásra szánt összeggel megkönnyebbült. A Jakabffy Elemér dr. szervezte összeget a már megszabott díjhoz kapcsolva, a bírálók egyértelmű elhajáro zása alapján fogják a legjobbak között szétosztani. A bíráló munkája folyamatosan van, de a nagyobb távolságban lakó bírálók miatt a végleges eredmény megállapítása alighanem késni fog egy-két hetet.

ltem, Lebirhatatlan erővel tört át bennem minden korlátot az a tudás, hogy kevesen vagyunk, Kis nép vagyunk. És nép vagyunk. És nem engedhetjük meg magunknak azt a fényűzést, hogy egy pár ember, vagy egy vékony réteg kedvéért a nemzeti műveltség-kincsét elzárjuk az életünkre tevő néptömegektől.

Elöször ez az értelmi felismerés vezett a népiséghez.

Másodsor pedig hozzávetetett valami nyugtalanító vágyakozás, amely gyermekkori élményeimből, első dajkám meséiből, barátaim és játszótársaim egykori szavaiból ráplálkozott s amelynek ösztönös erejében még értelemem sem kételkedett. Nem teherem róla, hallgatnom kellett a szavára. Elsoroltam az

előbb lappangó kételyeimet, amelyek rávasz örvölgökként fészkelik be magukat minden ide gondolatba, de még ezeknek a kételyeknek sem sikerült legyűrnök bennem ezt a homályos vágyakozást. Most is megvan és meglesz mindig. Mint egy rögeszme.

De végereményben ugvis csak a rögeszmékből születtek nagy dolgok. Apostolhény és szent korlátoltság nélkül a leggyönyörűbb eszme is megfeneklék. Gyakran ellankadok ugyan és nem érzem magamban a hivatottságot. De abban reménykedem, hogy előbb-utóbb akad majd ezen a vidéken is nálam hivatottak, aki gatlásoktól mentesen fogja hirdetni ugyanazt.

SZEMLÉR FERENC

Szélrózsa

A PETŐFI-TÁRSASÁG 68. évi nagygyűlését most tartotta meg. Kallai Miklós író ünnepi megnyitójában megemlékezett az 1944. évre eső nevezetes eseményekről. Száz évvel ezelőt jelent meg Petőfi „Verseik” című első köteté és a „Helység kalapácsa”, 50 éve annak, hogy Kossuth Lajos, és huszonöt éve, hogy Ady Endre halott. Mind a hármán a magyarság legnagyobb fiai közé tartoznak. Az ünnepi ülésen Kornis Gyula elnök átadta az 1944. évi nagy Jókai-díjat Gáspár Jenőnek, a Petőfi-Társaság főtitkárnak.

A FARIZEUSNÓ jellegzetes Mauriac regény és cselekménye a századfordulóól az első világháboru kitéréséig terjed. A szerző ebben a regényében Racine Molière és Balzac nyomdokain haladva egyetlen szenvedély éles rajzát igyekszik adni. Brigitte Plan a farizeusnó alakjában egy félelmetes asszonyt mutat be döbbenetes erővel, aki az erkölesi tökéletesség leple alatt családja és alárendeltjei felett zsarnokoskodik. Végül súlyos csapások sorozata felnyitja szemét s megmutatja neki, hogy a krisztusi vallás alappillére a szeretet.

ÉRDPEKES színházi eseménye volt Zürichnek. Az egyik ismert zürichi színház, a Zürcher Theaterverein a napok háta mutatja be Thornton Wilder új darabját, melynek magyarra fordított címe: Még egyszer megmenekültünk. Wilde másik darabját, A mi kis városunkat már ismeri a svájci közönség. A svájci színházak műsorán kiülönben Bernar Shaw: Candida című darabja, Shakespeare: Ophello-ja és a nemrég elhunyt Kiváló francia szerző, Jean Giraudoux Sodoma és Gomorra című darabja szerepel.

MAGYAR TÉMÁK a külföldi zenében címen jelent meg dr. Prahács Margit fi gyelemreméltó értékes munkája. A tucatszai érdekes művelővel gazdagi fűtt bibliográfia, a szerzők és művek tömege sok meglepetéssel szolgál olvasmány, hiszen negyedfélszázados anyagról van szó. A tizenöt nemzeti zeneszerzőt magába foglaló csoportosításban megtaláljuk a XVI. században feltűnő „Ungarosa” szerzőit, a verbunkos zenéhez kapcsolódókat, a „ezardas” művelőit és a jazz stílusú feldolgozókat. A külföld nagy mesterei, egy Haydn, Beethoven, Schubert, Weber, Brahms mellett feltűnik Bulow, Czerny, Delibes, Massenet, Moszkovszky, Rechmanioff, Reger Rubinstein, Strauss János neve. Az anyag két csoportra oszlik Kodály Zoltán bevezetése emeli a könyv értékét.

MINT SVÁJCI LAPOKBAN olvassuk, San Francisco hatalmas operaszínházát Arnoldo Lindi, az ismeri svéd tenorista, a „Bajazzo” címszerepét énekelte es tragikus véletlenségből éppen az előadás befejeztével, amikor szerepe szerint is össze kell esni, holtan eseti össze. A közönség viharosan ünnepelte a művészt, azt hitte, ez is szerepehez tartozik, a tenorista azonban nem tudta már megköszönni a tapsokat. Lindi 55 éves volt. Svédországban született és tanult. Európa valamennyi operaszínházán vendégszerepelt s néhány év óta Amerikában önekel. Tragikus és regényes halála nagy feltűnést keltett művészkörökben.

NYIRŐ JÓZSEF hatalmas regényen dolgozik, amely „Néma küzdelem” címmel jelenik meg a legközelebbi jövőben. Érdekes, hogy a kiváló erdélyi író csak egy pályában készíti kéziratát, ami azonnal nyomdába is kerül. Kiadóváltata a kiszedett ímot és a kéziratot minden este övönhelyre szállítja, nehogy esetleges kár érje. A mű a „Révai” kiadásában jelenik meg.

Orvos ajánlja annak, aki a nátházson (grippen) átesett, a

PUHLMANN-teát

amely jótékony hatása és az égvágyú is szabályozza. A gyermekekre is vonatkozik ez. 75, 125 és 500 grammos eredeti csomagolásban kapható minden gyógyszertárban és élelmiszerboltban. Árak: 1. KRAVER, Timisoara, A. J. osztály, 852. sz.

Tibike nem sír

Tibike kis fiú, alig két esztendő. Azt a kijelentést, hogy nem sír önmaga tette saját magáról. Volt ebben minden: ígéret, fogadkozás, önmaga és az édesanyja biztatása, egyszóval minden, ami csak egy ilyen kis fiútól kikelik. Pedig volt oka a sírásra. Mert először is idegen helyen, idegen népek előtt levették, aztán előbb az édesanyjának, utána pedig neki is sötét szemüveget tettek a szemére, melyen át olyan különös — idegennek látta az édesanyját. Majd egy soha látott gép elé fektették, melyből duruzsoló hangok között valami furcsa kékes-sárga fényesség áradt rá és az édesanyjára, akinek az arca erre egészen ijesztően elváltozott. Hogyne lett volna oka sírni, mikor a különös dolgokra az előtte levő kis fiúk és kis lányok is mindnyájan hangos síró-kórusban törtek ki, tiltakozásul a velük történő esemény ellen. Csak egyedül ő állt ellen hősiesen a többiek síró kísértésének és jelentette ki önmagát bátorítva:

— Tibike nem sír.

Történt, pedig ez a hősies kinyilatkoztatás a timisoarai-temesvári református férfiszövetség nyilvános orvosi rendelőjében, ahol a Magyar Népközösség jóvólétből kivarcolással igyekeznek pótolni a szegény gyermeknek annyira hiányzó áldásos napfényt.

Hetenként háromszor: hetfőn, csütörtökön és szombaton hozták az anyák a város különböző részeiből, többnyire a külvárosokból, sőt más közigazgatási körzésekhez tartozó településekre a gyermekeiket. Elhozták a hidegebb napokon is, a villanyosiól távol eső lakásokból legtöbbször karjukon emelve, drága terheiket.

A Népközösség ütem-körvezetője, vagy a szomszedsági elöljárók és a kvarcolást végző gyermekfelügyelő, Fabian Iolya előbb felkeresik otthonukban és megértetik az anyákkal munkájuk célját és áldását. Akad, egy-kettő, aki eleinte bizalmatlanul viselkedett és így válaszolt:

— Hát ha muszáj, elviszem.

De a leggyömböcsébb, sőt örömmel fogadta a felajánlott segítségét és nagy szeretettel hozta el a nyári nyelvet. Kezét nagy munkába, sok járulagba kerül, meg otthon a nyáregyődi időben fejlődötték, itt leveleztek és utána ismét rajuk ugyan kis részben, de doztatták. Megyara az a gyönyörű anyai szeretet, melyet két, három négy, öt és ötéveskorúak önkéntes, a nosza után még ne jussanak. De amit kor eljerték vagy amíg a kis nyelvet a kórházban élt, az anyák a leggyorsabb időben pronyt agra, és jeleik szorgosán, vagy éppen hangos sírásba kezdenek és aig lenek ökei — fo kepp az első alkalomkor — megbátorítani. Csak egy fogadkozik és néz nagy ígérettel az anyjára:

— Tibike nem sír.

Am amikor ő rá is sor kerül, az ő batorisága is erőslik, az ő ajkán is kibuggyan a sírus.

— Tibike ne sírj. És ne sírjatok gyerekek, hiszen azért igyekeztünk pótolni számotokra az egyre bujkáló, a kévsérkező napfényt, hogy a ti arcotokon mosoly és vidámság fakadjon, róla derű sugározzék és ti legyetek a napsugár, a vidámság édesanyjátok szüleitök számára eszben a beborult időkben.

Ne sírjatok! Ti vagytok édesanyjátok és szüleiteknek egyedüli vigasztalói. Örömei, munkában erőt adók, elfáradásokban pihentető, életükben utmutató és ti vagytok mindnyájunk életének tartalma, célja. Öröme és egyetlen értelme!

— Ne sírjatok!
DEBRÉNYI ISTVÁN

Április 3, hétfő
R. bef.: Rikárd
Prot. Keresztély
Ortodox: Nikéta

HIREK

Napkelte: 5.36 ó.
Napny.: 18.36 ó.
Holdkelte: 13.12 ó.
Holdny.: 3.34 ó.

A Déli Hírlap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével. — Szerkesztőség: Timisoara 1, Bul. Regina Maria 8, távbeszélő 50-78. Kiadóhivatal: L. Piata Bratianu 3, távbeszélő 28-10.

Előfizetési ár a lap házhoz való kézbesítésével vagy postán küldve: Egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.

Kéziratokat nem örzünk meg és nem küldük vissza, még abban az esetben sem, ha erre külön megkérnek.

Aradon előfizetések, felszámolások Metian-uica 6, hírdetések Eminescu-utca 4, szám alatt, Reclama irodában. Távbeszélő 17-11.

— Nagyheti bünbánati istentisztelet a timisoarai-temesvári református egyházban. A timisoarai-temesvári református egyházban a husvéti urvacsora-országos előkészítése végett, nagyhét minden nap bünbánati istentisztelet tartanak sorozatos biblíamagyarázattal. Az istentiszteleti biblíamagyarázatok tárgya a templomban: Mi nekünk a kereszt? Hétfőn: Botránkozás, mint Péternek? Keddén: Teher, mint Simonnak? Szerda: Büntetés, mint a gonosztevőnek? Csütörtök: Bolondság, mind azoknak akik elvesznek? Pénteken: Istennel erje, mint azoknak, akik megtartatnak? Szombaton: Elebítetés, mint Krisztus követőinek? Az istentisztelet a templomban és a Gyárvárosban, naponta csak 3 órákor kezdődnek.

— Meghosszabbították a vasúti arépes igazolványok érvényének határidejét. (Bucuresti). A vasúti vezérigazgatóság közli, hogy a kedvezményes vagy ingyenes utazásra jogosító arépes igazolványok érvényét május 31-ig meghosszabbította.

Két vonal között

A könyv nemcsak az egyén, hanem a nemzet, minden nemzet kultúrájának, lelki emelkedettségének, szellemi adataira ragításának, tudásának és erzsztetéseknek egyik legfontosabb eszköze. A könyv a műveltséget emelkedettség, amikor a legmagasabb társadalmi rétegekhez emel, és a szellemi arisztokráciájának közelebb emeli, ennek szellemi műveltséget nélkülözhetetlen. Vörösmarty tette fel a kérdést: „hol a könyv, mely élhez vezet? Halade az emberiség? előbbre ment-e a könyv útján?” Vörösmarty válasza először tagadó. De aztán sötétben látó bölcsesége mégis megnyitja a jövőbe vezető hit derűlő szírványzászínai derengenek föl a lélekben. Miért? Mert azt látja, hogy lassanként új szellem kezd áthatni az emberiség: az igazság és a szeretet. Korai Európájának szellemi mozgalmait a reneszánsz lát s hittel kezd binni az emberiség szolidaritásában, tehát a könyvben is, amely a világ eszmé s ugalló eszköze.

— Gépjavítási vállalkozás szállítás díjszámlája. (Bucuresti). Az országos gépjárműjavítási szakszervezet a gépjárművel való országos személy- és közlekedési minisztérium díjszámláját. Személykocsival, amelyen legfeljebb három személy és 100 kilogramm súly csomag van, a szállítási kilométerenként 60 lej; minden további személyért legfeljebb még 20 kilogramm csomaggal kilométerenként 12 lej. A költési holmiknak tehergépkocsival való szállítása tonnánként és kilométerenként 30 lej.

— Várják a husvéti nyitáskát a dr. Kalk-gyermekotthon lakói. A dr. Kalk-otthon vezetője arra kéri a jászvoti közönséget, hogy vedencei számára husvéti tojást, süteményt és egyéb ajánlatokat sziveskedjenek juttatni. Az ajánlatokat kédd eszjg kéri a gyárvárosi gyermekotthon 7 szám alá küldeni.

— Halálozás. Niemczyk Artur, UDR. főfelügyelő, 50, esztendő korában Resita-Resicabányán rövid, de nehéz szenvedés után meghalt. Halálát gyászolja özvegye és rokonsága. Temetése nagy részvét mellett ment végbe.

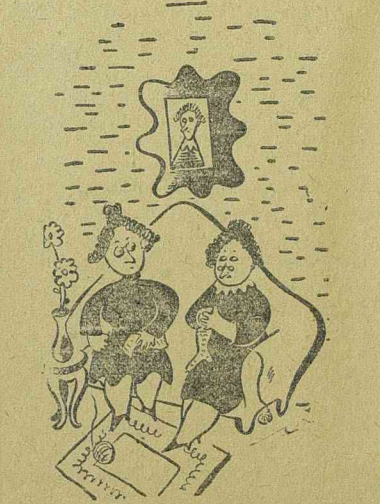
(*) Vészhelyzet, étvágytalanság ellen FERROL vastáplikór a legajánlatosabb. Ára 298 lej. GENIUS-krém a legjobb arc-ápolószert. Ára 150 lej. Földes-gyógyszertár, Arad. Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban.

— Kivégzés Svájcban. (Bern). A DNE jelenti: Mjutan a hazaárulás miatt halálra ítélt Pfister Ernest öngyilkosságot követett el, a szövetségi tanács vissza utasította, az elítéltet március 30-án este kivégezték, — közli egy svájci hivatalos jelentés. (Rador).

— Hadirokkantak figyelmébe. A hadirokkantak timisoarai-temesvári egyesülete felhívja tagjait, hogy mérsékelt vasúti utazásra jogosító igazolványaikat áttamozás végett muassák be április 4. és 10. között az egyesület irodájában. Az igazolvánnyal együtt muassák be a szükséges bélyegeket és a jászvárosi pályaudvari pénztár által kiállított nyugtát a látamozási díj lefizetéséről. A mostani háború hadirokkantjai és hadijárvogyei szegénysorsu iskolai tanulogyermekeik számára ösztöndíjért folyamodhatnak. A kérvényeket április 10. és 15. között kell benyújtani az egyesületi irodában.

— A betegsegélyző intézet nyugdíjait három hónapra előre kapják illetményüket. (Bucuresti). A betegsegélyző intézet központi vezetősége leguőbb tartott ülésén úgy döntött, hogy tekintetbe véve a kivételes helyzetet, az intézet nyugdíjasainak illetményét három hónapra előre kifizek. A nyugdíjasok tehát most április, május és június hónapjában illetményüket kapják kézhez.

(*) Az aradi munka-kamara március 25-én rendezett kiállításán szép eredményt ért el a tanulólányok Arion Nicolae gyermekruhák készaruzemi műhelyében, Arad, Regina Maria-kört 9. szám alatt készített kis gyermekruhákkal. Az elért eredmény nagyrészt Csiszter Margit üzemvezető érdeme, hogy Rus Ana, Beig Rozalia, Ciorca Flora személyenként 2000 lejt, Sabau Flora és Schrabert Rozalia személyenként 1000 lejt nyert az izlasesen és finoman készített ruhácskakkal.



— Kit gyászol szomszédasszony? — Senkit. A második uram gomóskodott velem és így a szegény, jó első uram emlékére ismét gyászruhát viselek.

100 lejig mentes a vásárlás az 5 százalékos bélyeg alól

Bucuresti. Tudvalévő, hogy az 50 lejen alóli összegről szóló vásárlás után az 5 százalékos nemzetvédelmi illetéket nem kellett leróni. Most pénzügyminiszteri rendelet a mentesség alsó szintjét 100 lejre emelték fel.

Ez azt jelenti, hogy a jövőben a 100 lej összegzet meg nem haladó vásárlásról jegyzékre nem kell 5 százalékos bélyeget ragasztani.

— Husvétli ünnepély az Erzsébet-gyermekotthonban. A Timisoara-Temesvár jászvárosi Szent Erzsébet napközi gyermekotthon örömteljessé kívánja tenni a husvét szent ünepét szegény kicsinyei számára. Hogy ez megvalósítható legyen, a vezetőség kéri a közönséget, hogy piros tojást, süteményt, egyéb természetbeni dolgot és pénzt adományozzon. Az adományokat legkésőbb szerda reggelig a jászvárosi plébániahivatalban, vagy a gyermekotthonban kéri leadni.

— Lakástolvajok, Lugoj-Lugoson Patakya Pona Buziasului-utcai lakos jelentette a rendörséget, hogy lakásáról ismeretlen tetesek vászonneműt loptak, 35.000 lej értékben.

— Érvényes élelmiszertjegyek. A timisoarai-temesvári közlekeztési hivatal közli, hogy az április 3—9. közötti héten a 262—268. számú kenyérbjegy érvényes. Zsir az április hónapi 10. számú zsirjegyre, a hus — mástfélkilogram — a 21. számú kukoricalisztjegyre, végül az étolaj — 45 gramm személyenként — az 5. számú olajjegyre kapható.

— Elitették kénejujsgért. (Saj. tud.). Az aradi törvényszék két hónapj fogházra ítélte Olteanu Constantin turda-tordamegyei gazdát, mert mielőtt elvált volna feleségétől, más nővel kötött újabb házasságot.

(*) Halálozások. Schmidthauer József, állami nyugdíjas, 60 éves korában hossza szenvedés után, március 31-én elhunyt. Április 2-án, d. u. 1/25 órákor helyezik örök nyugalomra a Timisoara, IV., Fröbl-utca 51. szám alatti gyászházba. A gyászoló család és az egész rokonság. — Fajdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy Baron Leopold fakeskeredő 48 éves korában hossza szenvedés után Timisoara-Temesvártól elhunyt. Halálát felesége, fia és testvérei gyászolják. Temetése április 2-án, vasárnap délután 4 órákor megy végbe a belvárosi temetőben.

HAJFESTÉK KOYOL 18 színárnyalatban

— Mozik műsora. Április 2, vasárnap és április 3, hétfő: Arad: Aro: „A 21. számú ház gyilkosa”; Capitol: „Pat és Patachona mint zenészek”; Corso: „Éjfélkor találkoztunk”; Forum: „Egy válas meglepetései”; Royal: „Vénusz a bíróság előtt”; Urania: „Nápoly, a csókok városa”. — Timisoara-Temesvár: Apollo: „A besapott nagyapa”; Atlantik: „A nagy szám”; Capitol: „Gróf és pincér”; Corso: „A vak vénusz”; Thalia: „Szüneli gyermek”. — Fratelia-Ujkisoda: Fratelia: „A boldogság fészke”; Roxy: „Egy lépés a haláltól”.

— Ügyeletes gyógyszerárak. Április 2, vasárnap: Arad: Niedermayer (szerbapalota), Butta (Avram Iancu-tér 12.) — Timisoara-Temesvár: Belváros: Irgalmasok (Sf. Ioan-utca 5), Gyárváros: Meiszner (Petru Maior-tér 2), Erzsébetváros és Jászváros: Pildner-Steinburg (Dragalina-tér 15), Mehala Corvin (Clocca-utca 18.) — Április 3, hétfő: Arad: Lager (Regina Maria-ut 25), Berger (Saguna-ut és General Coanda-utca sarok.) — Timisoara-Temesvár: Belváros: Salvator (Regele Ferdinand-ut 3), Gyárváros: Maszalis (Badea Cartan-tér 8), Erzsébetváros: Cristea (Lahovary-tér 1), Jászváros: Csillag (Dragalina-tér 9), Mehala: Corvin. — Mindkét napon: Fratelia-Ujkisoda: Panajoth. — Freidorf-Szabadfalva: Bonomi.

Arany János

Arany János

1817—1882

I.

A páratlan lobogású Petőfi mellett Arany János a megtestesült nyugalomnak látszik, mert befelé él. Vannak állandóan belső harcai, vívódásai, álmái és vágyai. Ezek nélkül nem volna sem költő, sem magyar. Elmélyült komolysággal, csaknem ünnepi áhitattal ejtjük ki nevét, mert a magyarság megtestesülését látjuk benne. Tiszta népi származás. E miatt véreben van „a parasztság óvatossága, fogya-tékossági érzése az uri világgal szemben”, látható benne a származás okozta étvá-zás és bizalmatlankodás, életét és műve-szetét mégis a magyar fajtság legkitünőbb, legösszehangzóbb kifejezésének éreztük és valljuk. A XIX. század Vörösmartyja és Petőfije mellett a harmadik nagy költő. Mindmáig a legnagyobb és legkedvesebb magyar epikus, de a fájdalmas borongás-nak és tépelődésnek, az emberi és magyar élet megpróbáltatásainak, a borús élet-felfogásnak is klasszikus lírikusa. Késői nyelvünk és verselésünk csodálatos tisztaságba és magasságba emeli s ugyan-olyan művészettel nyújt örök példákat a költői művek szerkezetére. Szakavatott, tudós, védelmezője a helyes magyarságnak és a magyar versidomnak. Amit paraszt-gyerekek korában a bibliából, a zsoltárok-ból és a ponyváról tanult a „népfi”, ezt, az európai műveltség legmagasabb fokára emelkedve szívó szorgalommal és alapcs-szággal, a népi-nemzeti klasszikus magyar költészet kincséivé teszi. Jelleme a ma-gyarság alapvető tulajdonságainak a fog-lalata, a magyar gyarlóságok nélkül.

Atyja Arany György, anyja Megyeri Sára. Tíz gyermekük közül kettő maradt életben, Sára, a legidősebb és János, az utolsóanak érkezett. Paraszt sorban élnek Nagyszalontán, a jobbágyi sors küzdőselei közepette. Arany György megismeri ugyan hogy visszaperelje az I. Rákóczi György erdélyi fejedelem adta család nemességét, de a hivatalokban nem boldogul. A pörösködésben csak a vagyon zsugor-dik, a nemesség elismertetése nem sike-rül. A szülőinek kicsi házuk, kevés föld-jük van, de nagy és maradandó a szeretet a mélyhitt református zselléri családban. A zsoltárok lelke és a bibliai történetek szelle-me az első irodalmi hatás, a idelekantató erő költőnk szellemi alkataiban. Később a népköltészet, a penyva, a régi költők hat-nak rá. Tíz évig jár a szalontai iskolába, ahol jelesen tanul és preceptorként lelki-ismeretesen tanít. Mire Debrecenbe indul-na, a főiskolára, szülei már annyira elszegényednek, hogy a tógára is alig teik, az-tán még kevésbé a bennlakásra. Tanítja az elemistákat, ő maga meg Vergilius Aeneis-ét forgatja és fordítja, nemetül meg franciául tanul. Egy év után egy kis pénz-nyújtással Debrecenbe indul. Jobban megy most a sora, mert egy tanítványa van, s így szerzi meg ebédjét. Beiratkozik a filo-zófiai tanfolyam második évére is, de a tárgyak nem lekesitik. Inkább festőget, szobrokat farag, zenével foglalkozik. Ép-pen akkor színészek vannak Debrecen-ben (1836), hozzájuk szegődik. A társulat négy hónap múlva feloszlik, s költőnk az egyik csoporttal a vándorszínészkedés nyom-örgő sorsát osztja meg. Nélkülözésék közepette vergődik el velők Máramaros-szigetig. Itt győz józansága, felébred lelki-ismerete, a szedett-vedett társaságtól el-szakad s háromhavi vándorszínészkedését befejezve, két napi gyaloglás után hazatérkezik.

A község előjárói avatkoznak most Aranyék sorsába. Az öreg szülők nyom-rogynak, mert az apa megvakult, az édes-anya súlyosan beteg. Kenyeret adnak az ifjú Arany kezébe, megválasztják segéd-tanítónak. Szegényes kenyér ez, de meg-vándorít a családot a nyomortól. A segédta-nító pedig komolyan veszi a munkáját. Ta-

nit és tanul megint. Eddig irt verseit osz-szetépi, mint a dicsőségről szóló ábránd-kepeket is, csak éppen, nagyritkán nyul a tollhoz. Ezt az örömet megtarthatja a leg-lelkülméretesebben végzett hivatalos teen-dők között is. Községi írnokká, majd segéd-jegyzővé teszik meg. Felsőföldi veszi Er-cesey Juliannát, egy szalontai ügyvéd ár-váját (1840). Egy évre rá megszületik leánya Juliska s utána három évre ina, László. 1842-ben kerül Szilágyi isván Nagyszalontára, a református gimnázium rektorának. Iskolatársa volt költőnknek Debrecenben, most Aranyéknál éltezik. Az iskolai barátság nemis férfibarátsággá változik. Irodalmi és tudományos kérdé-sekről vitáznak. Szilágyi jó könyvekkel látja el barátját, aki az állandó biztatásra a görög nyelv tanulásaiba mélyed s hozzá-fog az angol nyelv tanulásához. Az erő-szakkal elfojtott költő ösztön először Sophokles, Shakespeare és Byron fordítá-saiban tör előre s nemsokára eredeti mű-vek is kerülnek ki a segédjegyző tolla alól.

Szilágyi Istvánnál is nagyobb hatással van rá Petőfi költszete. Ez az irodalmi forradalom magával sodortja Arany Jánost. „Az elveszett alkotmány” is már sokat köszönhet a Helyes Kalapácsának, de többet „Toldi” a János vitéznek. 1845-ben készült az Elveszett Alkotmány a Kis-faludy-Társaság pályadíjára s meg is nyerte a díjat. A hét énekes vig eposz e megyei élet kirívóbb mozzanatainak a versesbeszede. A cselekményben Rák Bende, a maradiak, és Hamarfi, a hajdúk, azaz liberálisok vezére, áll szemben egy-mással. Egi hatalmak is beleavatkoznak a két párt elkeseredett harcába, s végül is a mindenféle furfanggal, cselszövésével, íze-s szavallattal, de fokossal is vívott küzdel-met az Erély és Lelkesedés csillapítja le. Az egész satirikus eposz a költő olvas-mányainak a hatása alatt készült, csak a

tárgyat veszi saját tapasztalatából és a már jelentkező jellemzötudás mutatja a későbbi nagy epikus. A pályadíjat is csak mint a versenytársai közt „legtűrhetőbb” nyeri el a mű. Vörösmarty bírálata a ne-vezetes: „A nyelv és a verselés olynemű, mintha már irodalmunk vaskorában éi-nénk. Hanyatlást látott a műben az Athenaeum költőinek képest. A nyelv a leg-érzékenyebben részen találja Aranyt. Így határozza el: „most már megállapodnom nem lehet”, s még ugyanabban az évben 1846-ban, megírja Toldit.

A siker elsőpró „Más csak leveleként szedi a borostyánt, s neki mindjárt egész koszorút kell adni.” Tizenhárom pályá-zó társa csomójából annyira kivág, hogy nem is látszanak a többiek. A pályázathirdető Kisfaludy-Társaság a tizenöt arany jutal-mat huszra emeli. Ez „a világ egyetlen iro-dalmi pályadíja, amelyre megfelelő mű er-kezett.” A Toldi öt bírálója egy vélemé-nyen van. A tiszta lelkesedés lángja ma-gasra csap a Toldi körül, de a legszebb, a leglobogóbb a másik népfő, Petőfi Sándoré. Lehet, hogy Petőfi a már megjelent János Vitéznek a megjutalmazására gon-dolt, és talán így is történt volna, ha nem készül el „Toldi”. Így tekintve Petőfi jel-kesedését, annál szebb az érték előt való csodálatosan lelkes meghajlása, annál be-sőbb Petőfi és Arany barátsága, amely-nél szebb és termékenyebb nincsen irodal-munkban.

„Regény sem ábrázolt még egy ön-feláldozást, önzetlenséget, mint amilyen e két ember egymáshoz és egymáshoz rott irásában felénk árad” (Ilyés Gyula). Ez a barátság döntő jelentőségű Arany János költői fejlődésében. Alig meg-megrebbbaró, felénk költői szármát ez a barátság lendít bátrabban csattogóvá a költőt ha-ha-tatlanságra való felemelkedésben.

(—a)

DIÁKÉLET

Érettségi előtt — pályaválasztás előtt

Minden érettségiző diák első kérdé-se: mit csináljak? Vannak, akik már rég részünek valamilyen pályára, de van olyan diák is, aki még nem tudott, határozni jövője felett.

A pályaválasztás nem könnyű do-log, ezért a magyar főiskolai hallgatók szívesen segítségére sietnek a most érettségiző diákoknak, mindennemű felvilágosítással. Érettségire, a mű-egyetem vagy a tudományegyetem bármely fakultásának felvételi viz-sgára az előkészítést is vállalják.

Az érdeklődőket kéri, hogy felvilá-gosításért forduljanak a Déli Hírlap szerkesztőségéhez.

EBBEN A ROVATBAN szívesen ad helyet a szerkesztőség a fő- és közép-iskolai magyar diákságot érdeklő, bár-milyen közleménynek. Kérjük pennafor-gató teológusainkat, egyetemi hallga-tóinkat és középiskolás diákjainkat, áll-janak a „Diákélet” munkatársai sorába, hogy e hétről-hétre megjelenő rovat va-lóban a délrőlgyi magyar diákélet tükré lehessen.

TANÁRJELÖLT megvételre vagy el-olvasásra keresi Pauler Ákos: Bevezetés a filozófiába és Ilyés Gyula: A francia irodalom kincsesháza c. könyvét. Szíves értesítéseket a Déli Hírlap címére kér.

Milyen jó volna...

Amikor kiejtjük a diákélet szót, vidámság, estnyek napsgaras emle-ke, könnyű, ünneletű boldogság, pillan-tnyi borulásokra következő hosszú

derti jut eszünkbe.

Igy van ezzel a maj diák is. Nem is gondolja, hogy az a legendás diákélet számára csak mese, a múlt apaktól és nagyapaktól kiszínezett emléke. Nem hiszi el, hogy a saját életének minden-napja, egymás utáni egyhanguságá-ban, küzdelemben, törtételemben, re-ménykedéseivel és esztéggedéseivel — ma ez az igazi diákélet. Várja azt az időt, amikor visszajön a múlt. Vár addig, amíg elteltnek az évek, s ő utol-jára lép ki a jól ismert kapun.

És mégis kedves volt az élet, amely visszamarad mögötte. Megvoltak en-nek is a maga szépségei. Mert az if-júság mindig szép és legyőzhető. Nem maradt más, csak kedves emlék, mosolygós arcok és egy pár édesbús tartalmu levél.

A rég várt diploma a zsebben; me-het, repülhet az élet felé és mégis mi-lyen kár, hogy itt kell hagyni, milyen jó volna újra kezdeni!

MÁTHE ILONA

Folyóiratunk a

HAVI SZEMLE

Megrendelhető:

ARAD, Str. Brătianu No. 2—4

Rendeletek, intézkedések

A TIMISOARAI-TEMESVARI BESZÁLLÁSOLÁSI HIVATAL KÖZLEMÉNYE

Timiş Torontal-Temes Torontal-megye beszállásolási hivatala közli, hogy semmi-féle indokolással nem szabad lakást, buto-rozott szobát, raktárt vagy más helyiséget bérbeadni vagy elfogadni, a beszállásolási hivatal láttamozása nélkül. Intézkedés történt, hogy a bejelentőhivatal a láttamozás nélkül lakás-változást bejelentést el ne fo-gadjon. A menekülteknek viszont nem szá-bad Timişoara-Temesvár város területén megtelepedniök a beszállásolási hivatali tudta, illetve láttamozása nélkül. A látta-mozást a kiköltözési utalvány (Bulletin de evacuare), köztisztviselőt részére a szol-gálati rendelet alapján adják meg. Azok az ingatlan tulajdonosok (vagy ingatlan fe-llett rendelkezők), akik nem jelentik be minden férőhelyiségüket, a rekvirálási tör-vény 58. és következő szakaszainak ren-delkezései alá esnek, vagyis 1 évtől 5 évig terjedő börtönbüntetéssel és az illető ingatlan bérértékének 50—75 százalékát ki-tévő pénzbírsággal sújthatók. Az a tu-lajdonosok pedig, akiknél rekvirálás történt beszállásolási célra és az illető helyi-séget 24 órán belül nem bocsátják rendelkezésre, a törvény 60. szakaszában megá-lapított büntetésnek teszik ki magukat, vagyis 2—8 évi börtönnel és az érték 50—75 százalékáig terjedő bírsággal büntethet-ők. A rekvirálást pedig közerővel hajtják végre.

ÖLELMISZERKÉSZLETEK BEJELEN-TÉSE ARADON

Az aradi városi ellátásügyi hivatal közli a gyárosokkal, malomtulajdonosokkal, ke-reskedőkkel, élelmiszer-raktárok tulajdo-nosaival, stb. hogy havonta kétszer köte-lesek jelenteni a városi közlelmiszeri szol-gálatnak, mennyi búzavál, lisztet, gyümölcsöt, konzervet, sóval, ecettel, babbal, tu-róval, vajjal, burgonyával, hagymával, zöldségfélével és mennyi takarmányait rendelkeznek. Ez a bejelentési kötelezet-ség azokra a magánszemélyekre is vonat-kozik akik a felsorolt cikkek közül saját szükségükön felül rendelkeznek. A bé-lyegmentes, írásbeli bejelentés minden hó-nap 12-én és 28-án nyújtandó be az előz-ő napi készletről. Ha a 12. vagy 28. nap ünnepre esik, a nyilatkozat a következő munkanapon nyújtandó be. A kereskedők a nyilatkozatot a kereskedők szindikátusa-nak adják át.

ARADON ÁPRILIS 10-ÉN

TAVOLITANDÓ EL A BELSŐ ABIAK

Az aradi légvédelem parancsnokság köz-li, hogy a bombatámadások által okozandó károk csökkentése végett április 10-től a lakások belső ablaktáblái eltávolítandók, az ablakok a lehetőség szerint nyitva tar-tandók, a belső függönyök éjszakára a le-hetőség szerint széthuzandók, az ablak-védő fa-szerkezetek (redőnyök, zsaluabla-tek stb.) zárva tartandók. Az elsötétítésre továbbra is a legnagyobb gondot kell for-dítani.

ZSIDÓK ORVOSI FELÜLVIZSGALATA

A timisorontali-temesatorontali hadki-egészségi parancsnokság közli a parancs-nokság területén lévő zsidókkal, akik hely-eben vagy vidéken munkás különítmények-ben dolgoznak, valamint azokkal, akik ideiglenes osztályozást kaptak vagy sza-badságolva lettek, hogy a hadtestparancs-nokság és nagyvezérkar rendelkezésének értelmében kötelesek a hadkiegészítő pa-rancsnokság egészségügyi szolgálatánál az alábbi beosztás szerint jelentkezni: Aki-ket 1943 november 18-án ideiglenesen 90—180 napra munkaképtelennek minősített a katonai orvosi bizottság, azok április 3-án, 4-én vagy 5-én délelőtt 8 és 12 óra között jelentkeznek. A betegek akik eddig még nem kerültek katonai orvosi felülvizsgálat-ra, április 10-én, 11-én, 12-én és 13-án 9 és 12 óra között jelentkeznek. Végül azok, akik az utóbbi 6 hónap alatt 90 nap-nál hosszabb időre betegszabadságot kap-tak, április 19-én és 20-án 9 és 12 óra között jelentkeznek.

Apróhirdetések

DUKINGHAMA, márai, ESCOLARA műve-
gű, továbbá sorfák és díszenyök eladók
Scharif Gyula gazdaságában, Rauti, Timiş
megye. (1967)

FEKETE, keresztúros zongora, kitűnő
állapota, eladó. Arad, Dna Balasa-
utca 15. alatt. (1366)

FELELŐSÉG mellett régi, valódi anya-
gokból, kitűnő szabású fűzők Weinberg-
Donath Elza fűző-üzletében, Arad, Metianu-
utca 15. alatt. (1367)

SAJÁT ERDEKÉBEN győződjek meg
arról, hogy a legfinomabb tavaszi kalap-
modelleket még ma is mérsékelt áron ca-
lálja Weinberg-Donath Elza kalap-
üzletében Arad, Metianu-utca 15. Alakítá-
sok modellek után. (1368)

„RAVINA“
Borinca N. Lambert és I. Lang. ARAD,
Tudor Vladimirescu-utca 17. Távb-
szélő 13-50. Ajánlja legjobb minőségű
borait és pálinkáit a húsvéti ünne-
pekre mérsékelt áron. Egyen próba-
rendelést és csak RAVINA borokat és
pálinkákat fog fogyasztani. Rendelése
ket 5 l-től fölfele távbeszélőn is elfo-
gadunk és hazaszállítunk.

LEGOLCSÓBB temetkezési vállalat csak
a Klug-é, Arad, Bej. szám 1529/1933.
(1369)

MAGANHÁZ, kerttel együtt, kiadó, im
Reclamában, Arad, Eminescu-u. 4. (1370)
ELADÓ fehér temetői pad, szék, üveg-
szekrény (vitrin), ebédli villanylámpa, ké-
pek. Arad, V. Babeş-utca 7. A nagy csengő.
(1371)

FŐZNI TUDÓ mindenest, rendben lévő ir-
atokkal, 1-re vagy 15-ére felfogad idős há-
zasnár Arad, Cosbuc-utca 34. (1372)

HAZVEZETŐNÖNEK keres megbízható
urinét egyedülálló fakerekedő, megfűtő
fizetéssel. Arad, Vlaicu-ut 133, 1-4-g.
(1373)

Nedvizsgálat
alól mentes **UTAZÓI**
jó jövedelemmel, azonnalra alkalmaz.
Depozit GLADYS, Arad, Mironovici-utca 24.
Bej. szám 098-1940.

ELADÓ jó állapotú hintó és löszerszám két
lóra, Érdeklődjek Petrehus ügynökségé-
ben, Arad, Moise Nicoara-utca 1. Távb-
szélő 18-80, Bej. szám 10884/943. (1374)

FÉNYKEPEZŐGÉP, „Goerz” védjegyű, el-
adó. Kiss, Arad, Andrei Muresanu-
utca 3. (1375)

MŰVELT NŐ háztartásban kifogástalan,
elhelvekednék mint házvezetőnő vagy
gyermekkertész. Címeket a Reclamában
Arad, Eminescu-u. 4. kér. (1376)

PEMINGTON-írógép, 92-es típus, kitűnő
állapotban lévő eladó. Cim Reclamában
Arad, Eminescu-u. 4. (1377)

90 DABAR háromhónapos tisztafajú an-
goranyul eladó. Arad, Arhim P. Peseanu-
utca 10. Szilvás-telen. (1378)

FORUM-MOZI, Arad

Távbeszélő 22-22. Bej. sz. 788-04.
Előadások 3, 5, 7 és 9 órákor.
Ma. Kacagató vigjáték.

Egy válás meglepetése

Rendezte: Guido Brignone
A főszerepben: Armando Testa,
Bice Parisi, Cicana Calvi.
11:30-kor is van előadás

RÖVID ZONGORÁT vagy pianinó: bérbe-
veszek. Címeket Reclamába, Arad, Emi-
nescu-u. 4. kérek. (1379)

VESZ-ELAD-ÉRTEKEL mindenféle ék-
szet, „Bijuterie”, Arad, Horia-utca 3., I.
emelet 2-5-ig. Távbeszélő: 12-30. Bej.
szám: 11198/943. (674)

Urania filmszínház, Arad

Távbeszélő 12-32. Bej. sz. 1618-1941.
Előadások 3, 5, 7 és 9 órákor.
Ma.

Nápoly a csókok városa

1:30 kor is van előadás.

SAKACSNÓT azonnal felfogad Dr. Costa,
Arad, Dragalina-körút 12. (688)

HATSCHER-ÜGYNÖKSÉG, Arad, Carol-
körút, 17., távbeszélő 16-95. 25.000.000: üz-
letes sarokbérház, három telekkönyvi tétel
— 20.000.000: belvárosi nagyjövendelmű üz-
letház, — 12.000.000: hegyvidéki tizennegy-
holdas szőlőbirtok. — 6.000.000: mures-
part magánvilla. — 2.800.000: belvárosi
elfelezhető sarok-ingatlan. — 2.500.000:
négyholdas szőlőbirtok, házak, felszerelés.
— 1.500.000: víztornyánál háromszobás, —
450.000: murespartj villa saroktelek. (687)

KERESZTHUROŠ Dörr-zongora eladó, Cim
Reclamában, Arad, Eminescu-u. 4. (1380)

NIKKELEZEST a legkérelmeztebben jutá-
nyos áron vállal „Arta”, Arad, Radnei-ut
38. Távbeszélő 12-23. (656)

TÖMÖR nagy könyv- és iratszékény jutá-
nyos áron. költőkódás miatt eladó. Uevan-
ott férfi félkabát és padlóbohmi eladó.
Arad Doamna Balasa-utca 149 szám.

Eszményi élelmiszer gyermekek részére a BABY GRIS ESCULAP

meszes búza-dara.
Kapható gyógy és illatszertárakban és fűszerkereskedésekben
Főlerakat: SCULAPS. A. R. BUCURESTI
Tr. G-ral Cristina Tell 17 Távb. 5-07-39. Bej. szám 70-1942. Bucuresti.

VÖRÖSBARNA kék tűmkabát eladó, Arad
Tribul Axente-utca 33. (1381)

GÖZKAZÁN, 10 légkörös, MAV. 1912-ös,
jó állapotú, eladó. Kőműves Károly. Pere-
gul mic. (1382)

SCHÖBERL-FOTÓJ eladó. Ugyanott toa-
lett-tükört vennének Arad, Maraşesti-u.
57., 5. lakrés. (1383)

KÉREM azt a hölgyet, aki esernyvét el-
cserélte, szíveskedjék az esernyőt vissza-
cserélni Fipert hölgyfodrásznál, Arad, Gol-
diş-utca 6. (1384)

ARO-mozi, Arad

Ma 11:30 kor is előadás. Pierre Fresnay legnagyobb bü ügyi film-e
A 21-es ház gyilkosa. Ez a film teljelműlta „Az ördög kezé”-t

FŐZNI tudó mindenest rendben lévő ir-
atokkal, 1-re vagy 15-re felfogad idős há-
zasnár. Arad, Cosbuc-utca 34. (1385)

JÓÁLLAPOTU. 36-os, barna leányfélcipő
eladó. Cim Reclamában, Arad, Eminescu-
utca 4. (1386)

Ceina nagy diéta szakács! önyve
219 lejei kapható Lóbi könyvker-
kedésében, Arad, Goldis-utca 2. Vidék
30 lej a pos aköltés.

KORSZERŰ, jó állapotú, mély gyermek
kocsi és 6 méteres motárszék, motorra
is alkalmas, eladó. Arad, Margareta-utca
18. szám. (1387)

2 VOLTOS dinamo eladó. Arad, Muciu
Şcaevola-utca 10., 4. ajtó. (1388)

KIFUTÓFIUT azonnal alkalmaz Cristea &
Co. Arad, Avram Iancu-tér 5-6. (1389)

VESZEK hatos cséplőt, 8-12 Hp. régi ti-
pusú, nem üzembíró nyersolajmotor, szál-
lítók darálókat a legkorszerűbb kivitelben.
Ugyanott angoranyulakat, tenyészbakka-
kat vennék. Sztarek, Macea, Arad-megye.
(1392)

ÜGYES kiszolgáló kisasszonyokat hentes
üzletbe alkalmaz Czmor hentesüzlet. Arad
Bej. szám: 6935/943. (1390)

AKKORDEONT, használat, tenetős
Hohnert, vennék. Címeket Reclamaba ké-
rek, Arad Eminescu-utca 4. (1391)

JÓÁLLAPOTU, bécsi gyártmányú rövid
zongora, sülyeszthető Central Bobin és
Singer-féle fedeles varrógép, sárga tisztí-
nyereg és telje-en új ezüsttróka eladó Cim
Reclamában, Arad, Eminescu-u. 4. (1393)

VASÁGY, rézdiszes éjjeliszekrény, sodrony
és matracsárnák eladók. Arad, Cuza Voda-
utca 3., 4. ajtó. (1394)

ROYAL-mozgó, Arad

Alexandru-utca 2. Távbeszélő 19-33.
Előadások 3, 5, 7 és 9 órákor.
Ma.

Vénusz a bíróság előtt

A főszerepben: Hansi Knotek,
Hans Brausewetter.
11:30 kor is van előadás.

IDŐSEBB, megbízható nyugdíjast, a Havi
Szemle c. folyóirat előfizetőinek megszer-
vezésére felfogadnak. Cim a timişoarai
kiadóhivatalban. (5467)

SZIKVIZGYÁRBA alkalmas szerelőt azon-
nal felfogad Hercules, Timişoara III.,
Ion Vasii-u. 4. Bej. szám 12/10216. (2002)

MINDENES leányokat vagy asszonyokat
azonnal felfogadnak. Timişoara III., Odo-
becu-u. 3. Jasch Mária. (1999)

BABY GRIS ESCULAP

meszes búza-dara.
Kapható gyógy és illatszertárakban és fűszerkereskedésekben
Főlerakat: SCULAPS. A. R. BUCURESTI
Tr. G-ral Cristina Tell 17 Távb. 5-07-39. Bej. szám 70-1942. Bucuresti.

ELADÓ Bráhna-kakas, 7 tyukkal, egy kis
asztal, egy kihúzható asztal, 2 vívókard, 2
nehéz súlyzó, 2 tizenkét-szeméyes da-
maszt asztalterítő, egy hosszú zongora. Ti-
mişoara, távb. 16-57. (5464)

MŰSZAKI ÜZLET KERES társat, 3-5-
száz ezer lejig. Ajánlatokat „Sürgős” jel-
igére a timişoarai kiadóba kérek. (1983)

SAKACSNÓT és szobaleányt felfogadok
április 1-re. Timişoara I., Diaconovici Loga-
körút 34. (1993)

ARO-mozi, Arad

avb. 24-45. Előadások 3, 5, 7 és 9-kor
Bej. sz. 1446-1947
Ma 11:30 kor is előadás. Pierre Fresnay legnagyobb bü ügyi film-e
A 21-es ház gyilkosa. Ez a film teljelműlta „Az ördög kezé”-t

ZONGORA, keresztúros, bécsi gyárt-
mány, alkalmi vétel. Megtekinthető fél 2
és fél 4 között, Timişoara II., Marghila-
man-u. 10. Földszint. (1992)

RÁDIÓSOK! Rádióalkatrészek használt,
dífogástalan állapotban kaphatók. „Bir-
na”, Timişoara III., Wilhelm Mühl-u. 8.
Bej. szám 166/11764/1943. (1934)

FŐZNI tudó mindenest keresnek. Jellentke-
ző iratokkal, Faluvéghynél, Timişoara II.,
Traian-tér 7. (1998)

BEJÁRÓNÓT keresek. elsőrendű bizonyít-
ványokkal bírót, jó fizetéssel, azonnali
belézésre Sárhuti Timişoara, Engels-ház
az Apollo-mozi mellett. (2004)

CAPITOL-MOZI, ARAD

Távbeszélő 22-22.
Előadások 3, 5, 7, 9 órákor.
Ma. Falrengető kacagás.

Pat és Patachon zenészek

11:30 kor is van előadás.
VILAG tromfa-hálószoba eladó. Ti-
mişoara I., General Dragalina-tér 10. I.
em. (2040)

ELADÓ 39-es barna dáplatalpu fiu-félcipő,
39-es magasszáru cipő, 37-es tornacipő és
egy Hubertus-kabát 15-16 éves fiu részé-
re. Timişoara V., Cloşca-utca 9. ajtó 4.

FÉRFIÖLTÖNY, sötétszürke, csikos, kö-
zéptermetre való, még nem hordott, a leg-
finomabb minőségű és kivitelű, valamint
két paplan, huzattal együtt, eladó. Timi-
şoara III., Ciprian Porumbescu-u. 41. 3.
ajtó. (2045)

KERESEK megbízható asszonyt minde-
nesnek Timişoara III., Ion Vasii-u. 16.
(2044)

PEKSEGEDET és HAZISZOLGÁT felfo-
gad Spatariu pékmester, Timişoara III.,
Romulus-u. 17. Brevet száma 37405/1941.
(2043)

TISZTIVISELŐNÖT, önálló román magvár
és német levelezőt és könyvelőt keres ko-
moly kereskedelmi vállalat azonnali
Ajánlatokat „Teljes megbízhatóság” jel-
igére a timişoarai kiadóba kérek. (2038)

Husvétkor
minden háziasszony asztalán
HANGYAJELŐR
jelentí a szives vendéglátást!

ÜZLETI SZOLGÁT, 18 éven alulit, azonnal
felfogad Papp és Fulda, Timişoara IV.,
I. C. Bratianu-u. 25. Bej. szám 22/1458/
1943. (2030)

42-es FEKETE BAKANCS és egy egy-
szerű ágy, eladó. Timişoara III., Memoran-
dului-utca 36, 1. ajtó. (2014)

SZALAGFÜRESZ, 70-es átmérőjű, fém-
fűrőgép, vasállványos, eladó. Cim a timi-
şoarai kiadóhivatalban. (2013)

KORSZERŰ kombinált szoba-butor eladó.
Timişoara III., Wilhelm Mühl-u. 21., 3.
csengő. (2012)

ELADÓ egy szürke, csikos, tiszta gyapjú
férfiöltöny, a legjobb állapotban. Megte-
kinthető mindennap 2-6-ig. Csak magán-
vevőknek Timişoara II., Mareşal Joffre-
utca 7., 3. ajtó. (2007)

300 LITERES víztartány, egy darab
kötél-fejvonó, kompresszor és egy kis kocsi
eladó. Timişoara III., General Demas-
neanu-u. 3. Majthényi. (1980)

OLCSÓN eladó épület, fa, ablak, cserép,
duda-cserép, blokk-kövek, Timişoara Frei-
dorful-noi, XII. utca 76. Papp. (1981)

EGYES SZÁMÚ PENZTAR eladó Timi-
şoara II., Badea Cartan-tér 9. Schmelzer
(1994)

CORSO-mozi, Arad

Távbeszélő 22-24. Előadás 3, 5, 7, 9 órákor
Bej. szám 9616-1939

Figyelem! Különös ujdonság
A spanyol filmek gyöngye.

Ejjélkor találkozunk

a spanyol DEANNA DURBIN,
MARTA SANTAOLALLA
11:30-kor is van előadás.

VADONATUJ, szürke, gyapjuszövet, ta-
vaszikabát, férfi részére való, 6 pár telje-
sen új, hosszú alsónadrág erősebb termetre
való, finom gyapjuszövet-kosztium jutá-
nyosan eladó. Cim a timişoarai kiadóhiva-
talanban. (2035)

VENNÉK jó állapotban lévő, jobbkaros
varrógépet, Timişoara, távb. 16-02. (2041)

NŐI ÉS FÉRFIKERÉKPÁR, varrógép,
szerb lemezek, rádió olcsón eladó. Timi-
şoara II., Stefan cel Mare-u. 22, 2. ajtó.
(2063)

PÁRNAHUZAT, lepedő, ágyszerítő, függő-
nyók, tőrülközők, asztalterítő, paplan el-
adó. Timişoara IV., Fröbl-u. 36. II. era 25.
(1538)